

Audition

PUBLISERT 2. september 2016

Vi har alle slags kontroller i dette landet her, for å forsøke å utrydde alle sykdommer. I mange tiår har Folkehelsa skannet bryster og lunger, og før eller siden blir alle barn innkalt til tannlegen. Men får du en fornemmelse av at det kunne vært greit med en time hos psykolog for å sjekke tilstanden, er det verre. Psykologer svarer ikke på telefonen. De har knapt telefonsvarere. De ringer ikke tilbake. Er du så heldig å komme i kontakt med dem, ber de deg om å skrive et brev der du forklarer hva du vil ha hjelp til. Ja, hadde det vært så enkelt. Og hvilken psykolog skal du henvende deg til? Hvor skal du bla opp og lese om forskjellen på praksis? Skal man til psykoanalyse eller til gestaltterapi?

Jeg er en fyr med alle slags kontakter. Jeg kjenner flere av landets mest profilerte psykologer og psykiatere, men oppdaget altså at jeg ikke greide å bestille time, og jeg var relativt langt unna psykosen. Samtidig som jeg jobber med informasjonskampanjer knyttet til det psykiske helsevernet, var jeg ikke i stand til å komme i kontakt med psykolog og bestille en time. (...) De fleste som har forsøkt å få time hos en psykolog, vil nok gjenkjenne følelsen av å skulle være med på en slags audition. Jeg forstår jo at man må sortere, at tiden ikke strekker til, at noen tilfeller er viktigere enn andre. Men man kan jo spørre seg om alle disse informasjonskampanjene som drysser utover landet med jevne mellomrom – der man forsøker å si at psykiske problemer er helt vanlig, og at man ikke må være redd for å ta kontakt med fagfolk – om de i tilstrekkelig grad forbereder folk på en uendelig strøm av telefonsvarere og følelsen av å forsøke å komme med på Idol.

Jeg fikk time. Jeg ser fortsatt på det som et lite mirakel. Og får du først time, må du skaffe deg en henvisning fra lege for å kunne få støtte fra det offentlige. Jeg kjenner ingen som har råd til å gå til psykolog uten denne støtten. Så har du først vært så utrolig heldig at du har kommet i kontakt med en psykolog, tvinger det offentlige deg til å oppsøke en lege der du skal gjøre rede for hvorfor du har behov for å gå til psykolog. Ganske pussig, egentlig. Tenk deg et bilverksted som driver på samme måte. Før de kan reparere bilen din, må du henvende deg til Biltilsynet for å forklare dem hva som er galt med bilen. Eller en tannlege som ber deg gå til fysioterapeut for å få henvisning.

Fra Arne Berggrens kronikk «Audition», basert på et utdrag fra hans bok «En intens motvilje mot allsang», januar 2006

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 53, nummer 9, 2016, side 727

